

ΤΕΥΧΗ 38-39 ΕΤΟΣ Δ'
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1964
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐθνικὸν - Λαογραφικὸν - Τουριστικὸν

Διευθυνσις : ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ὁδὸς Ἰωάν. Μεταξᾶ 41 Ζωγράφου (Τ. Τ. 625)

ΑΘΗΝΑΙ

			Τιμὴ Τεύχους Δρχ.	6
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :	Ἐσωτερικοῦ	Ἔτησίᾳ	»	70
	Νομικῶν προσώπων	»	»	200
	Ἐξωτερικοῦ	»	Δολλ.	8
ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ : Κον Γ. Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ὁδ. Ἰωάν. Μεταξᾶ 41 Ζωγράφου Ἀθῆναι				

ΤΕΥΧΗ 38-39	ΑΘΗΝΑΙ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒ/ΡΙΟΣ 1964	ΕΤΟΣ Δ'
-------------	-----------------------------------	---------

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος Κ. ΚΑΤΣΑΡΗΣ, Πλατ. Καρύτση 3 - Ἀθῆναι
Τηλ. 222.787 καὶ 232.842

Εἰκῶν ἐξωφύλλου: Μιὰ καλὴ συντροφιά ἀπὸ λυγερὲς κοπέλλες τοῦ Γηρομεριοῦ τῆς ἀκριτικῆς Θεσπρωτίας, ντυμένες τῇ γραφικῇ στολῆς του (Καλλιτεχ. Φωτογραφία ΣΠ. ΜΕΛΕΤΖΗ)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Αὐτονομίας τῆς Βορ. Ἡπείρου

Πανελλήνεις,

Πενήντα ὀλόκληρα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἡμέραν (17 Φεβρουαρίου 1914 Παλαιὸν Ἡμερολόγιον—1 Μαρτίου Νέον Ἡμερολόγιον) τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ τῆς ἀνακηρύξεώς της εἰς Πολιτείαν Αὐτόνομον. Τὰ τόσον συγκλονιστικὰ γεγονότα παρεδόθησαν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς αἰωνιότητος καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ καλύψῃ τοῦ χρόνου ὁ ὁδοστρωτήρ.

Τὰ ἀνακυκλώνει ἐντονώτερα τὸ συνεχιζόμενον Βορειοηπειρωτικὸν δράμα γιὰ νὰ ἀναβιώσῃ εἰς τὴν εἰκόνα των τὰ πραγματικὰ καὶ ζωντανὰ της χρώματα.

Ὁ Βαλκανοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1912 ἐπεσήμαινε τῆς ἐλευθερίας τῶν ὑποδούλων ἐλληνικῶν πληθυσμῶν τὸ λυκαυγές.

Τὴν 18ην Νοεμβρίου 1912 ὁ ἀείμνηστος Ἀρχηγὸς Χειμάρρας Σπύρος Σπυρομήλιος ἀνήρτα εἰς Χειμάρραν τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν—ἐξ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1912 ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς εἰσῆρχετο θριαμβευτῆς εἰς τὴν Κορυτσᾶν, τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1913 εἰς τὴν θρυλικὴν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων μὲ τὴν φυσικὴν συνέχειαν τῆς ἐνδόξου πορείας τὴν 5ην Μαρτίου 1913 εἰς Ἀργυρόκαστρον καὶ τὰς λοιπὰς τος Βορείου Ἡπείρου περιοχάς.

Τὸ ἀπὸ αἰώνων ὄνειρον ἐξεπληροῦτο καὶ ὁ λαὸς μὲ παραλήρημα ἐνθουσιασμοῦ ἐχαιρέτα καὶ ἐπανηγύριζε τὴν ἐλευθερίαν.

Τμῆμα ἀναπόσπαστον τῆς ἐνιαίας καὶ ἀδιαίρετου Ἡπείρου ἢ Βόρειος Ἡπειρος ἦτο ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τὰ νέα δεσμὰ τὰ ὁποῖα τῆς ἐχάλκευεν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Ἰταλίας καὶ Αὐστροουγγαρίας ἢ κακόφωνος συναυλία τῶν ἐξ Μεγάλων Δυνάμεων.

Ὅμως αὕτη κατὰ τραγικὴν παραγνώρισιν τῆς στοιχειώδους ἐννοίας τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἠθικῆς ἀφοῦ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1913 παρεχώρει εἰς τὴν Ἀλβανίαν τὴν Κορυτσᾶ, ἐδημιούργει ὡς πρὸς τὴν περιφέρειαν Ἀργυροκάστρου μίαν κωμωδίαν.

Ἀνέθετεν εἰς Διεθνῆ Ἐπιτροπὴν τὴν χάραξιν τῶν συνόρων μὲ τὴν

προηγούμενην έντολήν νά μή έξετάτῃ αὕτῃ τὸ κριτήριον τῆς συνειδήσεως καὶ νά μή δεχθῇ πρότασιν Δημοψηφίσματος.

Συνεπεῖς πρὸς τὴν δοθεῖσαν έντολήν οἱ ἀντιπρόσωποι, ἀφοῦ ἔκλεισαν ἔρμητικῶς εἰς τὴν ψυχὴν των τὴν συγκίνησιν ἀπὸ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἑλληνικότητος τῆς περιοχῆς καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πληθυσμοῦ, ἀπέβησαν οἱ συντελεσταὶ τῆς συντάξεως τοῦ θλιβεροῦ Πρωτοκόλλου τῆς Φλωρεντίας τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1913 τοῦ καταδικάζοντος ὀλόκληρον τὴν Βόρειον Ἡπειρον εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Ἡ ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν μὲ τελεσιγραφικὴν διακοίνωσιν ἐπιτάσσουσιν τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἑδαφῶν τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μὴ ἀντιτάξεως ἢ ἐνθαρρύνσεως ἀμέσου ἢ ἐμμέσου οὐδεμιᾶς οἰουδήποτε εἰδους ἀντιστάσεως καὶ μὲ σαφῆ μνειάν ὅτι μόνον μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων τῆς ἐκκενώσεως θὰ ἀναγνωρισθοῦν ἡ κυριαρχία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν Νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Μὲ βαρεῖαν τὴν θλίψιν ἡ Ἑλλάς ἀπεδέχετο τοὺς ὄρους τοῦ τελεσιγράφου καὶ ἡ Βόρειος Ἡπειρος καταδικασθεῖσα ἀπὸ τοὺς Ἰσχυροὺς τῆς Γῆς, ἐγκαταλελειμμένη ἀπὸ τὴν ἐπίσημον Ἑλλάδα ἐκαλεῖτο νά λάβῃ τὴν ἱστορικὴν της ἀπόφασιν.

Ἐπανάστασιν μὲ τὸ σύνθημα «ΕΝΩΣΙΣ ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ» ἔβροντοφῶνει ὁ Λαός. «ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ» ἔλεγον τὰ ἐπίσημα στόματα.

Καὶ τότε προβάλλει τὸ μεγαλεῖον τῆς δυνάμεως τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τῆς ψυχῆς, ἣτις ἐναντι τῆς βίας ἀποτελεῖ φρούριον ἀπόρθητον.

Ἡ Ἐπανάστασις εἶναι γεγονός. Ἦδη ἀπὸ τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1914 ὁ Ἀρχηγὸς Χειμάρρας αἰμίμηστος Σπῦρος Σπυρομήλιος ἀπευθύνει θερμὴν ἔκκλησιν εἰς τὸ Πανελλήνιον διὰ τὸν Ἀγῶνα.

Ἡ Βόρειος Ἡπειρος τὴν 17ην Φεβρουαρίου 1914 ἀνακηρύσσει ἐαυτὴν Αὐτόνομον Πολιτείαν.

«Ἡ Πατρις ἡμῶν κινδυνεύει. Μᾶς ἀποσποῦν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Μᾶς ἀρνοῦνται τὴν ἀνεξαρτησίαν. Τὸ πάτριον ἡμῶν ἑδαφος κεῖται λεία δυνάμει ἀδίκου καὶ ἀκύρου βουλήσεως πάντων τῶν Ἰσχυρῶν τῆς Γῆς.

Ἀλλὰ ἀκλόνητον ἔμεινε τὸ δίκαιον τοῦ Ἡπειρωτικοῦ λαοῦ νά ρυθμίση τὰ τῆς ἰδικῆς του τύχης. Οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἡ Ἑλλάς νά ἐξακολουθῇ κατέχουσα τὸ ἡμέτερον ἑδαφος ἢ νά παραδώσῃ τοῦτο ἐναντίον τῆς ἡμετέρας βουλήσεως εἰς ξένον δυνάστην. Ἐλευθέρᾳ ἤδη παντὸς δεσμοῦ, κηρύσσει ἡ Βόρειος Ἡπειρος τὴν ἀνεξαρτησίαν της καὶ προσκαλεῖ πάντας τοὺς πολίτας ὅπως ὑποβαλλόμενοι εἰς πᾶσαν θυσίαν προασπίσουν τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἑδάφους καὶ τῆς ἐλευθερίας της ἀπὸ πάσης προσβολῆς», διακηρύσσει εἰς τὴν προκήρυξιν τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτόνομου Πολιτείας ὁ Πρόεδρος αὐτῆς αἰμίμηστος Γεώργιος Χρηστάκη Ζωγράφος.

Ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία ἐν συγκινήσει ὑποστέλλεται καὶ ἀνυψοῦται ἡ Σημαία τῆς Αὐτονόμου Πολιτείας.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Αὐτονόμου Ἡπείρου αἰμνηστος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος εἰς τὴν σχετικὴν τελετὴν, μὲ δάκρυα ἀναφωνεῖ:

«Χάριν τῆς ὑπερτάτης ἐθνικῆς ἀνάγκης κατεβιβάσθης, ὦ Θεῖον ὄνειρον ἡμῶν τε καὶ τῶν πατέρων μας, γαλανόλευκη ἐθνικὴ μας σημαία. Ἀλλὰ ἀντὶ Σοῦ δὲν ἀνυψώνωμεν ξένην ἀλλὰ τὴν θυγατέρα Σου Ἡπειρωτικὴν προορισμένην νὰ κατιχύσῃ τῆς Ἀλβανικῆς ἡμισελήνου».

Ἡ Ἐπανάστασις συγκλονίζει τὸ Πανελλήνιον. Ὁ Ἑλληνικὸς καὶ Παγκόσμιος Τύπος ἐπεσήμαινον τὸ γεγονός καὶ ἐτόνιζον τὴν διαπραχθεῖσαν διεθνῆ ἀδικίαν.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος προσέρχονται ἐθελονταί. Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἐγκαταλείπουν τὸν λόχον των καὶ πλαισιώνουν τὸν στρατὸν τῆς Αὐτονόμου Πολιτείας.

Τὰ ἐκκενωθέντα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἐδάφη τὰ καταλαμβάνει ὁ Στρατὸς τῆς Αὐτονόμου Πολιτείας προασπίζων ἐνόπλιως τὸ ἔδαφός της.

Γενναῖοι οἱ προασπισταὶ κατισχύουν τῶν Ἀλβανικῶν ὀρδῶν καὶ τῶν ξένων ἐνισχυτῶν των.

Ἡ Νίκη στέφει τὰ ὄπλα τῆς Αὐτονόμου Ἡπείρου.

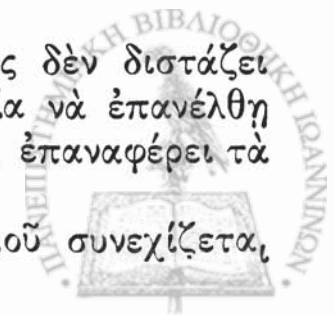
Ἐνα πρωτόκολλον τὴν 17ην Μαΐου 1914 ὑπογράφεται εἰς Κέρκυραν ἀπὸ τὰς Ἐξ Μεγάλας Δυνάμεις, τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, τὴν Κυβέρνησιν τῆς Αὐτονόμου Ἡπείρου καὶ τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν.

Δὲν ἱκανοποιεῖ ἀπολύτως τὸ Πρωτόκολλον τοῦτο τὸν σκοπὸν τοῦ Ἀγῶνος καὶ τὸν Ἡπειρωτικὸν πόθον. Εἶναι προῖον ἀνάγκης ἐν ὄψει τοῦ ἐπιχειμένου Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Παραχωρεῖ ὅμως εὐρύτατα δικαιώματα αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν ὁ ἑλληνικὸς χαρακτήρ τῆς περιοχῆς. Τὸ Πρωτόκολλον τοῦτο δὲν εὔρε τὴν ἐφαρμογὴν του. Ἡ Ἑλλάς, κατόπιν ἐντολῆς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀνεκατέλαβε τὴν Βόρειον Ἡπειρον, ἵνα τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1916, λόγῳ τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Ἰταλῶν ἀποχωρήσῃ ἐξ αὐτῆς.

Μὲ τὸ τέλος τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου διακηρύσσεται διεθνῶς ὅτι τὰ σύνορα τῆς Ἀλβανίας τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Φλωρεντίας δὲν ἔτυχον τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐνδιαφερομένων πληθυσμῶν. Ἡ συμφωνία Τιτόνι-Βενιζέλου τῆς 29ης Ἰουλίου 1919 καταδικάζει τὰ σύνορα ταῦτα καὶ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Εἰρήνης τὴν 13ην Ἰανουαρίου 1920 ἀποδίδει τὴν Βόρειον Ἡπειρον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὅμως ἐπὶ τοῦ λελυμένου ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θέματος δὲν διστάζει διὰ λόγους σκοπιμότητος ἢ ἀνάλγητος διεθνῆς διπλωματία νὰ ἐπανέλθῃ καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεώς της τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1921 ἐπαναφέρει τὰ σύνορα τοῦ θλιβεροῦ Πρωτοκόλλου τῆς Φλωρεντίας.

Ἔτσι τὸ μαρτύριον τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ πληθυσμοῦ συνεχίζεται.

ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνεργὸς ἀντίστασις τοῦ ἐπιτείνεται μέχρις οὗ κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον μὲ τὴν συμμετοχὴν τοῦ εἰς τὸ πλευρὸν τῶν Δυνάμεων τῶν Ἐλευθεριῶν καὶ μὲ τὴν ἡρωϊκὴν τοῦ ἀντίστασιν κατορθώνει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ θέμα τοῦ εἰς τὴν διεθνῆ σκηνὴν μὲ τὴν παραπομπὴν τοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Τεσσάρων Ὑπουργῶν, ὅπου παραμένει ἐκκρεμὲς ἀναμένον τὴν αἰσίαν λύσιν τοῦ.

Μαζὶ ὅμως μὲ τὴν ἐκκρεμότητα παρατείνονται τὰ δεινὰ τοῦ μαρτυρικοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ πληθυσμοῦ ἀλλὰ καὶ συνεχίζεται ἡ ἡρωϊκὴ τοῦ ἀντίστασις καὶ ὁ ἀγὼν.

Πανέλληνες,

Ἄν ἐξακολουθοῦν αἱ διεθνεῖς συμπληγάδες ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Βορείου Ἡπείρου ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἀδάμαστος ἐλληνικὴ Τυχὴ.

Μᾶς τὴν ὑπενθυμίζουν συνέχεια ἱστορικῶν γεγονότων καὶ κυρίως ἡ μεγάλη ἱστορικὴ ἐπέτειος τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Βορείου Ἡπείρου τοῦ 1914.

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς Πεντηκονταετηρίδος τῆς εἶναι στοιχειῶδες καθῆκον.

Εἶναι χρέος ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς ἐκλιπόντας καὶ πεσόντας ἀγωνιστὰς ὡς καὶ ὁ χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 1914 καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ Ἀγῶνων ἀγωνιστὰς.

Εἶναι χρέος ἡ ἔντασις τῆς προσοχῆς εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐπέτειον καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ παραδείγματος.

Ὅλοι λοιπὸν καὶ πρῶτοι οἱ τῶν ἐθνικῶν ἀγῶνων ἀγωνιστὰ εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1914 μὲ τὴν προσέλευσίν μας εἰς τὴν Δοξολογίαν τῆς 1ης Μαρτίου ἐ. ἔ. καὶ ὥραν 10.30' π. μ. καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ κατάθεσιν στεφάνων εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὡς καὶ εἰς τὸ ἄγαλμα τῆς Βορείου Ἡπείρου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἑορταστικὴν συγκέντρωσιν τῆς 2ας Μαρτίου ἐ. ἔ. καὶ ὥραν 8ην μ. μ. εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» καθ' ἣν θέλει ἐκφωνήσῃ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς μας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργυροκάστρου κ. κ. Παντελεήμων.

Μαζὶ μὲ τὴν ἔξαρσιν τῆς σημαίας τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου θὰ διαδηλώσωμεν τὴν διαρκῆ ἐμμονὴν μας εἰς τὴν ἱεράν ἐθνικὴν διεκδίκησιν τῆς Βορείου Ἡπείρου ἐπαναλαμβάνοντες τὸν ὄρκον καὶ τὴν στερεὰν ἀπόφασιν συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος μὲ τὸ σύνθημα τῆς ἐνδόξου Ἐπαναστάσεως.

«ΕΝΩΣΙΣ Ἡ ΘΑΝΑΤΟΣ»

Ἀθῆναι, 22-2-1964

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱστορικῆς Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος Στρατηγοῦ κ. ΔΗΜ. Τ. ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗ, τ. Ὑπουργοῦ, ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ Ἰωαννίνων, τῇ 21 Φεβρουαρίου 1964, ἐπὶ τῇ 51ῃ ἐπετείῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἰωαννίνων καὶ τῇ 50ῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου Βορειοηπειρωτικοῦ ἀγῶνος.

Συνήλθομεν σήμερον εἰς τὸν ἱερὸν αὐτὸν χῶρον. ἄγοντες τὰ πεντηκοστά πρῶτα νικητήρια, ὡς καὶ τὰ εὐλαβῆ εὐχαριστήρια διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἰωαννίνων, ἔνδοξον ἔθνικὸν σύμβολον καὶ λαμπρὸν ἱστορικὸν σταθμὸν. Τὴν ἔθνοχριστιανικὴν αὐτὴν μυσταγωγίαν ἐλάμπρυνε συνήθως ἡ παρουσία τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων, τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν πριγκιπισσῶν μετεχόντων τῆς ἱερᾶς αὐτῆς θεωρίας. Σήμερον τὸ Ἔθνος ἐναγωνίως στρέφει τὴν σκέψιν τοῦ πρὸς τὸν πάσχοντα Βασιλέα, ὁ ὅποιος, καθ' ἣν ὥραν ὀμιλοῦμεν, ὑφίσταται καρτερικῶς τὴν σοβαρὰν ἐπέμβασιν τῆς ἐπιστήμης πρὸς διάσωσίν του. Διαπύρως δεηθῶμεν τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τῆς ταχείας ἰάσεως τοῦ Σεπτοῦ Ἀνακτος.

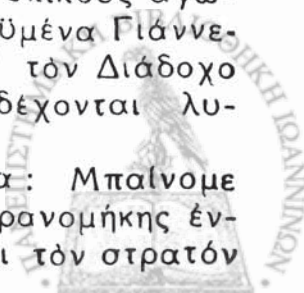
Καὶ ἐνθυμούμεθα οἱ πρεσβύτεροι: Ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐνδόξου στρατηλάτου Διαδόχου Κωνσταντίνου, ἔχοντες Ἐπιτελάρχην τετιμημένον Σουλιώτην Στρατηγὸν (σ. «Ε. Η.» πρόκειται περὶ τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ Π. Δαγκλῆ, παπποῦ τοῦ νῦν Ὑφυπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Γεωργ. Μυλωνᾶ) ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς προήλαυεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἀπηλευθέρωνε τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ πολιούχου τῆς Ἀγ. Δημητρίου, ἔπειτα προχωρῶν συνέτρεχε τοὺς Σέρβους. Ἐδῶ εἰς τὴν Ἠπειρον συνεκράτει, ἀλλὰ καὶ ἀνέτρεπε πολλαπλάσιον ἀντίπαλον. Ὁ στρατὸς μας ἐνισχύεται προοδευτικῶς. Ὁ ἐχθρὸς μετὰ σκληροτάτην ἄμυναν ἐμπρός, ἐντὸς καὶ ὀπίσω τῶν στενωπῶν τοῦ Λούρου καὶ τῶν Πέντε Πηγαδίων νικᾷ.

Ὁ Σταυραετὸς τῶν Σουλιωτικῶν Βουνῶν. Εἶναι ὁ νῦν Στρατηγὸς κ. ΔΗΜ. Τ. ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ, ὡς Ἀρχηγὸς τοῦ Μικτοῦ Στρατεύματος Ἠπείρου, ὅπερ ἔδρασεν εἰς Ἠπειρον κατὰ τὸ 1912-1913.

ταὶ καὶ ἀπωθεῖται μέσα στὸν τραχὺ χειμῶνα. Τὸ «ἄπαρτο» Μπιζάνι ὕστερα ἀπὸ 30 ἡμερῶν ἐπικοὺς ἀγῶνας πέφτει καὶ τὰ «καυμένα Γιάννενα», πρὶν ἀπὸ τὰ 97 τὸν Διάδοχο προσμένουν τὸν ὑποδέχονται λυτρωτὴν.

Τὰ ξαναλέμε σήμερον: Μπαίνομε στὰ Γιάννενά μας. Οὐρανομήκης ἐνθουσιασμός ὑποδέχεται τὸν στρατὸν

μας. Νομίζω ακόμη ότι ακούω την φωνήν του δακρυσμένου σεπτού Ιεράρχου Γερβασίου να δοξολογῆ τὸν Θεὸν κοί να προσφωνῆ τὸν νικητὴν Ἀρχιστράτηγον ἔμπρὸς εἰς αὐτὴν τὴν Ὠραίαν Πύλιν: «Ἄλλ' ὄνειρον εἶναι ἢ πραγματικότης; Ἐνώπιον ἡμῶν εὐρίσκεται ὁ Διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου, νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος; ὡς καὶ ὁ ἐλευθερωτὴς στρατὸς τῆς Πατρίδος; Ὑμνήσωμεν καὶ δοξάσωμεν τὸν Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν ὅτι ἔλεως ἐγένετο ἐφ' ἡμᾶς».

Εἰς τῆς Ἡπείρου τὰ ἄγρια βράχια εἶχε τοποθετήσῃ ἡ γενεὰ τῆς νεότητός μας τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς Φυλῆς. Αὐτὸ συμβολίζει τὸ Πανελλήνιον Ἡρώων τοῦ Μπιζανίου, ποῦ ἐγκαινίασε πέρυσιν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς. Εἶναι ἀφιερωμένον εἰς ὅλας τὰς δόξας τῆς Ἑλλάδος ἀνεξαρτήτως χρόνου καὶ τόπου, ὡς κτῆμα ἔσσει, «γιατὶ ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθίνει!» Καὶ ἦλθε πλέον ἡ προγραμματισμένη ὥρα, ὥστε καὶ ἡ Κυβέρνησις τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖ ἐδῶ ὁ Ὑφυπουργὸς Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Γεώργιος Μυλωνᾶς, Βουλευτὴς τῆς Ἡπείρου, νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν Ἰδρυσιν τοῦ λεπτογράμμου ἡπειρωτικῆς τέχνης κωδωνοστασίου—ποῦ θὰ προσδώσῃ ἀνάτασιν,—ὡς καὶ εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν καὶ τὸν ἐξωραϊσμόν τοῦ συνόλου.

Μὲ τὴν παράδοσιν τοῦ Μπιζανιοῦ τὸ ἀπελευθερωτικὸν ἔργον δὲν εἶχε συμπληρωθῆ. Ἔτσι ὁ νικητὴς στρατὸς μας προελαύνει, ἀλλὰ τῶν μεγάλων ἢ μικρότης ἀναστρέφει τὴν προέλασίν του διὰ νὰ ἀναστρέψῃ κατόπιν, προκαλοῦσα βραδύτερον οὕτω τὸν ἡρωϊκὸν Βορειοηπειρωτικὸν Ἀγῶνα. Σήμερον ἐδῶ, μαζί με τὰ Γιαννιώτικα Ἐλευθέρια, τελούμεν τὸ Ἰωβηλαῖον τοῦ περιδόξου αὐτοῦ πατριωτικοῦ ξεσπάσματος. Τιμῶμεν τὰ πενήντάχρονα του καὶ στρέφομεν τὴν σκέψιν μας στοργικὰ εἰς τὰ μαρτύρια τῆς τρις ἀπελευθερωθείσης καὶ τρις δολερῶς ἐπανα-

δουλωθείσης Βορείου Ἡπείρου, τῆς ἀδαμάστου. Καὶ ὀρκιζόμεθα νὰ μὴ ἀμελήσωμεν τὸ πρὸς αὐτὴν ἀνεξόφλητον χρέος μας.

Τιμῶμεν ἐδῶ τὴν δόξαν, τὸν μόχθον καὶ τὸ ἔργον τῶν ἐλευθερωτῶν τῆς σκλάβας Πατρίδος. Τὸ Μπιζάνι καὶ αἱ ἄλλαι Βαλκανικαὶ μας νίκαι εἰναιτῆς Ἐθνικῆς Ὁμονοίας συγκομιδῆ. Ἦρχισαν ὑπὸ τὴν Βασιλείαν τοῦ γερραροῦ μάρτυρος Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α', τὸν ὁποῖον ἔπληξε προδοτικὸ χέρι. Συνεχίσθησαν ἐπὶ τοῦ Στρατηλάτου υἱοῦ του. Τὰς ἐγαλοῦχισε καὶ τὰς ἀξιοποίησεν ἡ μεγολοφυῖα τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου. Τὰς ἐπραγματοποίησε τοῦ λαοῦ ἡ ἀνδρεία, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἀξίων ἡγητόρων. Οἱ μόχθοι ὄλων ἡμείφθησαν ἀφθόνως, τὸ κράτος ἐδιπλασιάσθη καὶ τὸ ἔθνος ἐτιμήθη παγκοσμίως. Ἡ ἀνεξαρτησία, ποῦ μὲ τὴν γιγαντομαχίαν τοῦ 21 ἐπέτυχεν ἡ μικρὴ Ἑλλάς, ἐκάλυψε μὲ τὸν πόλεμον τοῦ 12 εὐρὺ ποσοστὸν Ἡπείρου, Μακεδονίας, Νήσων, χώρας διοικητικῶς νέας, ἀλλ' ἔθνικῶς παλαιοτάτας.

Τεσσάρων καὶ πέντε αἰώνων δουλεία κατελύθη. Δεινὸς τῆς σκλαβιάς ὁ ἀπολογισμὸς. Συνεθλίβη τότε ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς. Ἡ παιδεία ἐσβέσθη σχεδόν. Τὰ γράμματα ἐνεταφιάσθησαν. Παρήκμασαν αἱ καλαὶ τέχναι. Ἐν πολλοῖς δουλοφροσύνῃ διεδέχθη τὸ ἀρρενωπὸν ἦθος. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα περιωρίσθη καὶ ἐκάμφθη. Ἡλαττώθη ἡ φυλὴ. Τὸ ἀρχοντολόγιον καὶ οἱ πνευματικοὶ τῆς ταγοῖ ἐθανατώθησαν ἢ βίᾳ ἐξεμουσουλμανίσθησαν, ἢ ἔφυγον εἰς τὴν Ἐσπερίαν, τραγικοὶ ἀπόστολοι τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Εὐρώπης. Ἡ περιουσία τῶν Ἑλλήνων ἐξηφανίσθη. Ἡ χώρα ἐπυρπολήθη, ἐδηώθη, ἐστερήθη κάθε δημοτελοῦς ἔργου. Ζόφος τᾶφου ἐκάλυψε τὸν γαλανὸν γελαστὸν ἑλληνικὸν οὐρανόν, τὸν ὁποῖον ἐγκατέλειψαν οἱ ὠραῖοι τοῦ θεοῦ. Καὶ χεῖριστον πάντων, τὸ παιδομάζωμα μετουσίωνε τὸν παιδικὸν ἀνθὸν τῆς

Φυλῆς εἰς ἀθέλητον Γενίτσαρον, δῆμιον τῆς Πατρίδος.

Ἄλλὰ τὸ ἑλληνικὸν σύμπαν μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀντέδρασε, ὡς Φοῖνιξ ἀναγεννώμενος ἐκ τῆς τέφρας του. Μόνον ὅταν ἔχωμεν τὴν εἰκόνα τῆς κολάσεως ἐκείνης, θὰ ἐκτιμήσωμεν τὸ πόσα ὀφείλομεν εἰς τὸν κλῆρον, τὴν κοινότητα, τὴν κλεφτουριά, τὸ κρυφὸ σχολεῖο, τοὺς ἥρωας καὶ μάρτυρας ἢ ὠργανωμένας πολεμικὰς ἐθνικὰς δυνάμεις. Αἰώνων ἀγῶνες καὶ θυσίαι ἐδημιούργησαν τὰ θαύματα τοῦ 21 καὶ τοῦ 12 καὶ ἔφερον τὴν Ἀνεξαρτησίαν καὶ τὰς ἐλευθερίας. Διότι, ὄντως, δὲν νοεῖται ἡ μία χωρὶς τὴν ἄλλην.

Ἡ ἀπολύτρωσις τῶν Ἰωαννίνων, δὲν εἶναι τυχαία περίπτωσις. Ἐχει ἔντονον δειγματικὴν ἀξίαν. Μέσα εἰς τὸν πανελληνιον πίνακα τεκμηριοῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν μέρους τῆς Ἡπείρου. Τῆς Ἡπείρου τῶν Αἰωνίων Ἑλλήνων, τῆς Δωδώνης καὶ τῶν Σελλῶν, τῶν τρωμάχων. Τῶν Μολοσσῶν, πού οἱ βασιλεῖς των κατὰγονται ἀπὸ τὸν γυιὸ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ πού ἐπροστάτευσαν τὸν Σαλαμινονίκη Θεμιστοκλῆν. Τῆς Ἡπείρου τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τῶν Ρωμαιομάχων Ἀλεξάνδρου τοῦ Α' καὶ Πύρρου, καὶ τῶν ὑστάτων προμάχων τῆς Ἡπείρου, τραγικοῦ θύματος τῶν Ρωμαίων καὶ, βραδύτερον, τῶν ποικιλονόμων βαρβάρων. Τῆς Ἡπείρου, πιστοῦ στρατιώτου τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ Ἰδρυτρίας, εἰς ὦραν θανασίμου κρίσεως, τοῦ Δεσποτάτου. Τὸ ἀδάμαστον αὐτὸ ἐθνικὸν προπύργιον καὶ ἔρεισμα δὲν ἐκάμφθη ἀπὸ τοὺς ἀποίκους εἰσβολεῖς ἀλλὰ τοὺς ἀπερρόφησε. Αἱ λαμπραὶ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ τὰ μνημεῖα, ἡ σθεναρὰ ἀμυνα τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ πληρότης τῶν δεσποτικῶν αὐλῶν Ἄρτης καὶ Ἰωαννίνων, ἡ ὀργανωτικὴ δεινότης τοῦ ἡγεμόνος μας περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ στρατιωτικὰ, ἡ τυποποιήσις τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἑλληνικότητος τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ δημιουργία

τῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας κατόπιν ἀνεπήδησαν οἱ ἄρματολοι καὶ κλέφτες καὶ ἐβλάστησαν οἱ Ἀρχηγοὶ καὶ οἱ Μεγάλοι εὐεργεταί, ὅλα δι' ὅσα προζωνομάσθη· εὐάνδρος ἡ Ἡπείρος, εἰς τὸ κλεινὸν Δεσποτάτον ἔχουν τὰς ρίζας.

Ἡ αἵγλη τοῦ ἦτο τόση, ὥστε ὅπως καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον βασιλεῖον τῆς Ἡπείρου, οἱ πριγκηποπούλες τῆς Ἡπείρου ὑπανδρεύθησαν ἐνδόξους ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς.

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὸ Δεσποτάτον ἡ Ἡπείρος καὶ τὰ Γιάννενα ἐκράτησαν ψηλὰ τὴν σημαίαν τῆς Πατρίδος. Διωγμοί, μορτύρια, ἐπαναστάσεις, ἀνδραγαθήματα, θυσίαι κλήρου καὶ λαοῦ, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, γερόντων καὶ παιδιῶν, Σοῦλι, Χειμάρρα, Ζάλογγον, Σέλτσο, Πάργα, Μπιζάνι, Μεσολόγγι καὶ ἄλλα ἀστέρια λαμπρὰ εἰς τὸ στερέωμα τῆς ἑλληνικῆς δόξης χαράσσουν τῶν τελευταίων αἰώνων τὴν ἱστορίαν μας.

Ὅμως καὶ εἰς τὸν πολιτικὸν τομέα ἡ Ἡπείρος παρουσίασε πρῶτον ἐξέλιξιν. Ἡ συνταγματικὴ τάξις πραγμάτων δὲν ἦτο, τουλάχιστον στοιχειωδῶς, ἄγνωστος εἰς τοὺς ἀρχαίους μας προγόνους. Ὅλοι σήμερον ὕμνου τὴν δημοκρατίαν, ἂν καὶ ὀλίγοι ἐφαρμόζουν τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν τῆς φιλοσοφίας. Δικαίως οἱ Ἑλληνοκύπριοι ζητοῦν νὰ εἶναι ὅλοι ἴσοι, νὰ διοικῆ ἡ πλειοψηφία καὶ νὰ ἐλέγχη ἡ μειοψηφία.

Ἐλεγεν ὁ μέγας Περικλῆς: «Εἴμεθα δημοκρατία, διότι ἡ διοίκησις εἶναι εἰς χεῖρας τῶν πολλῶν καὶ ὄχι τῶν ὀλίγων, ἔναντι δὲ τῶν νόμων εἶναι ὅλοι ἴσοι. Ἡ δημοσία σταδιοδρομία ἐξορτᾶται μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀξίαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν θέσιν. Ὁ πτωχός, ἀλλ' ἰκανός, δὲν ἀποκλείεται. Δὲν παραβαίνομεν τὸν νόμον».

Εἰς τὰς Ἀθήνας πολὺ πρὸ τοῦ Περικλέους εἶχε θεσπίσει δημοκρατίαν ὁ Κλεισθένης. Πολὺ πρὸ αὐτοῦ ὁ Σό-

(Συνέχεια στῆ σελ 10)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ

Ο εκπροσωπών την Κυβέρνησιν Ὑφυπουργὸς Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Βουλευτὴς Ἰωαννίνων κ. Γεώργιος Μυλωνᾶς καὶ ἡ σύζυγός του ἐρίτιμος Κυρία Ἀλεξάνδρα Μυλωνᾶ προσέρχονται, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἰδιαίτερου τοῦ Γραφείου κ. Σπυρ. Γιαννούζη, εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἰωαννίνων, ἔνθα ἐψάλλη δοξολογία.

Ὁ Μέραρχος κ. Βάλης, ὁ Σεβ. Παραμαρτυρολόγος κ. Μυλωνᾶς, ὁ Σεβ. Ἰωαννίνων κ. Σεραφ. Ὁσίου καὶ ὁ Ἀντιστράτηγος κ. Βαλσαμίδης τὸν Ἰερὸν Ναὸν εἰς τὰς θέσεις των ἵνα παρακολουθῶσιν τὴν τελετὴν.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΥ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΜΗΜ

«Εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ πρόκλησιν ὑμῶν τὴν ἐλευθερώσεως πόλεως Ἰωαννίνων. Λυτὸν παραστῶ λόγῳ σοβαρωτάτων Κυβερνησιν ἐκπροσωπήσῃ Ὑφυπουργὸς κ. Γεώργιος Μυλωνᾶς. Ἐπ' εὐκροία ἐθύνω θερμὸν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν ἀπὸ τῆς πόλεως».

Περὰ ὁ στρατὸς, τῆς Ἑλλάδος φρουρὸς

Νέοι καὶ νέες μὲ τοπικὲς ἐνδυμασίαις περᾶσιν

ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Οι κ. Τίτος, ο Υφυπουργός κ. Καλογερόπουλος και ο Νομάρχης κ. Καλογερόπουλος προσέρχονται να καταλάβουν τη διεύθυνση της παρέλασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΝΟΜΟΥ Κ. ΣΑΚΚΑΝ

διὰ φιλησίν σας εἰς ἐορτὰς ἀπελευθερίας ἡμῶν, ἡμῶν μὴ δυνάμενος νὰ ἀποφυγῇ τῶν ἐπισημίων ἀσχυριῶν. Κυβερνητικῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως ἡμῶν ἐπὶ ἐθνικοῦ γεγονότος ἀπελευθερίας ἡμῶν ἀπαντᾷς κατοίκους ἡρωϊ-

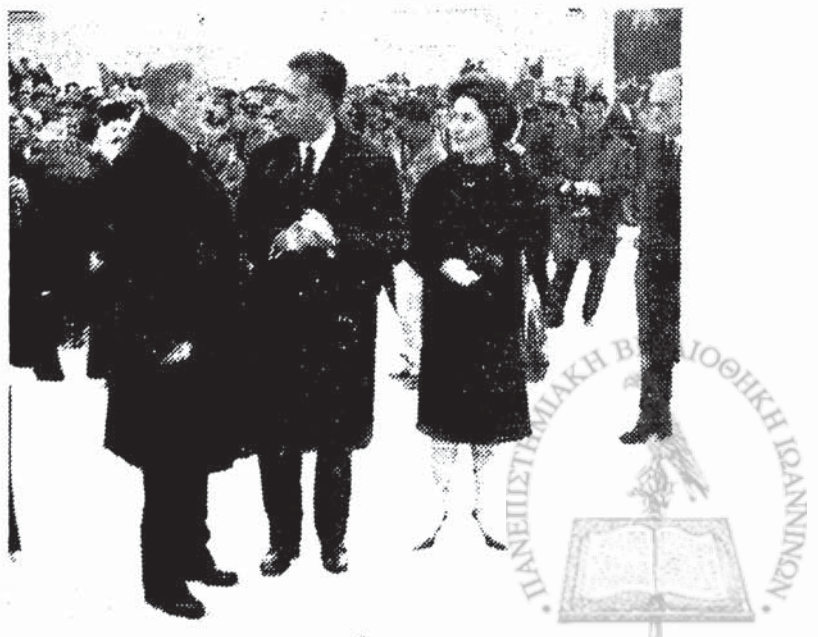
Παρακολούθησις ἐκκινήσεως τῆς παρελάσεως.

Μαθηταὶ παρελαύνουν.

Ἐπίσκεψις τοῦ κ. Μυλωνᾶ.

Συνομιλία τοῦ κ. Υφυπουργοῦ μετὰ τοῦ κ. Σακκά.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

(Συνέχεια από τή σελ. 7)

λων. Ἀλλά καί εἰς τήν Ἑπειρον οἱ Μολοσσοὶ ἰδρύουν τήν συμμαχίαν τῶν Ἑπειρωτῶν, τὸ «κοινὸν τῶν Ἀπειρωτῶν» μετ' ἡγήτορα τὸν βασιλέα καὶ τὸν κατ' ἔτος ἐκλεγόμενον, μετὰ λογοδοσίαν τῶν πεπραγμένων καὶ ὀρκωμοσίαν. Αἱ 14 φυλαὶ εἶχον εὐρείαν αὐτονομίαν καὶ ἴσα δικαιώματα. Εἰς τὸ ἀρχαϊκὸν αὐτὸ πρότυπον συνταγματικῆς βασιλευομένης δημοκρατίας, μετ' ὁμοιβαῖον ἔλεγχον βασιλέων καὶ πολιτικῶν, ὀφείλεται ἴσως κυρίως ἡ μακρὰ πολιτικὴ σταθερότης τῆς Ἑπείρου.

Ἀλλὰ διὰ νὰ δείξωμεν τὴν ἐθνοϊστορικὴν σημασίαν τῆς ἐπετείου τῆς πτώσεως τοῦ Μπιζανίου, ἐπήγαμε πολὺ μακρὰ. Ἄς ἐπιστέψωμεν τὴν ἀστραπιαίαν αὐτὴν ἡπειρωτικὴν ἀναδρομὴν μετ' τὴν διαπίστωσιν τῆς πρὸς τὰ θεῖα προσηλώσεως τῶν Ἑπειρωτῶν, πιστῶν τῆς Ὀρθοδοξίας τέκνων, ὡς καὶ τῆς ἐκτιμήσεώς των πρὸς τὴν ἱεραρχίαν τῶν ἠθικῶν ἀξιών. Θὰ ἔλεγον ὅτι ἔγραφεν ὁ ἐκ Τραπεζοῦντος καρδινάλιος Βησσαρίων πρὸς τὸν μελλομάρτυρα ἥρωα Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον: «Γνώτωσαν ἀρετῇ τιμώμενα ἢ πλοῦτῳ οἱ ἄνθρωποι. Μὴ πλουτίνδην, ἀλλ' ἀριστινδην ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἐκλεγέσθωσαν καὶ τὸ πρωτεῖον ἀρετῇ μετίτωσαν».

Ὁ γέρον στρατιώτης καὶ παλαίμα

χος πολιτικός, ποῦ σὰς ὀμιλεῖ τώρα, κυρίως ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Ἱεροῦ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, ἀναλογίζεται μαζύ σας, συμπατριῶται, εἰς πόσων γενεῶν μόχθον, δάκρυα, αἷμα, ἡρωϊσμοὺς καὶ θυσίας προσειθέη ἢ ταπεινὴ μας συμβολὴ διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποῦσας καρπούμεθα. Καὶ συνυμνοῦμεν μετ' τὸν Μιχαὴλ Η' Παλαιολόγον, αὐτοβιογραφούμενον καὶ κράζοντα τὸ τοῦ Ἡσαΐου: «Κύριε ὁ Θεὸς μου ὑμνήσω τὸ ὄνομά Σου· ὅτι ἐποίησας ἐπ' ἐμοὶ θαυμαστὰ πράγματα». Καὶ δι' ἡμᾶς θαυμαστὰ εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἡ Ἑλλάς καὶ τὸ πρὸς αὐτὴν καθῆκον. Διὰ τὴν Πατρίδα ὅλοι, ὅλα!

Τὰ δύο μικρὰ ἀλλὰ πολύτιμα κατάλοιπα τῆς χειμαζομένης μεγάλης ἐθνικῆς κληρονομίας, ἡ Β. Ἑπείρος καὶ ἡ Κύπρος μᾶς καλοῦν, ἡ πρώτη διὰ νὰ μὴ ἀφελληνισθῇ, ἡ δευτέρα διὰ νὰ μὴ ἀφανισθῇ. Μετ' σταθερότητα ἡ Ἑλλάς, εἰρηνόφιλος, ἀλλὰ μὴ διστακτικὴ, ἀκούει τῆς φωνῆς των κατὰ τὴν κρίσιμον ὥραν. Στῶμεν οἱ Πανέλληνες εἰς προσοχὴν πρὸ τῶν δυσμεταπίστων Μεγάλων. Εἴθε νὰ ἀνατείλῃ ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία!

Δώοι Κύριος ὁ Θεὸς τοῖς Βασιλεῦσι, τῷ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ ἡμῶν πᾶν ἀγοθόν!

ΔΗΜ. Τ. ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΙΣ

Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀγαπητῶν συμπατριωτῶν, οἵτινες μέχρι σήμερον παρέλειψαν νὰ μᾶς ἐξοφλήσουν τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν των ἐξ 70 δρχ., ὑπενθυμίζομεν ὅτι μᾶς παρεμβάλλουν μεγάλας οἰκονομικὰς δυσκολίας εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀνά χειρας περιοδικοῦ. Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι καὶ οἱ ἀμελήσαντες θὰ ἐκδηλώσουν τὴν συμπαραστάσιν των πρὸς τὴν προσπάθειάν μας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Πνευματικὸν Μνημόσυνον

ΘΑΛΕΙΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓ. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Ἡ «Πανελληνίος Ἀντιαλκοολικὴ Σταυροφορία», ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἑκτῆς «Πανελληνίου Ἀντιαλκοολικῆς Σταυροφορίας» ἐτέλεσε τὴν 29ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τριετὲς Πνευματικὸν Μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου ἰδρυτοῦ καὶ Προέδρου αὐτῆς **Θαλείας Φωκ. Ποταμιάνου—Δέρβου**, με ὁμιλητὴν τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα Φιλολόγον συμπατριώτην κ. Εὐάγγελον Π. Φωτιάδην, Γεν. Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ με θέμα : «**Θάλεια Ποταμιάνου καὶ τὸ ἔργον τῆς**».

Κατὰ τὸ Μνημόσυνον τοῦτο τὸ Πνευματικόν, εἰς τὸ ὁποῖον παρευρέθησαν ὁ σύζυγος καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς μεταστάσης, προσωπικότητες τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, μέλη τῆς «Π.Α.Σ.», ἰατροί, ἐπιστήμονες καὶ πολλοὶ συμπατριῶται μας Ἠπειρώται, ὁ κ. Φωτιάδης, ἀναφερθεὶς εἰς τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργον τῆς Θαλείας Ποταμιάνου εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

Ἡ ἀειμνήστος ΘΑΛΕΙΑ Φ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Ἐὰν ἡ Θάλεια Ποταμιάνου, τὸ γένος Χρίστου Δέρβου, σύζυγος τοῦ διαπρεποῦς μύστου τῆς Θέμιδος καὶ παλαιοῦ φίλου Φωκίωνος Ποταμιάνου, ἐὰν ἡ Θάλεια Ποταμιάνου ἠτύχησε νὰ ἐκδημήσῃ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐνωρίς, λίαν ἐνωρίς, διότι ἡ παρουσία τῆς ἦτο εὐεργία θεοῦ, —ὅμως ἠτύχησε καὶ εἰς ἄλλα πολλά, ἀλλὰ καὶ διότι συνέδεσε τὸ ὄνομά τῆς πρὸς τὴν «Πανελληνίον Ἀντιαλκοολικὴν Σταυροφορίαν»: Συνύφανεν ἀρρήκτως τὸ ἄπεφθον ὄνομά τῆς πρὸς ἐξαίρετον προσπάθειαν, ἡ ὁποία με τὴν ἀθόρυβον καὶ διακριτικὴν τῆς δρᾶσιν ἀπέδωκε τόσα καὶ τόσα μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα καὶ περὶ τῆς ὁποίας θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῆ καὶ διὰ τὸ μέλλον τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο—Καὶ μείζω τούτων ὄψει! Καὶ τὰ μνηστρα ταῦτα τῆς Θαλείας Ποταμιάνου μετὰ τῆς «Πανελληνίου Ἀντιαλκοολικῆς Σταυροφορίας», τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς, ἄγουν τὰ βήματά μας σήμερον ἐδῶ : Εἰς ἀπόδοσιν τιμῆς εἰς τὴν σεμνὴν ἑταιρείαν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἑβδομάδος τῆς ἑκτῆς Σταυροφορίας τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ συγχρόνως εἰς μνημόσυνον τῆς Θαλείας Ποταμιάνου. Καὶ τὸ τριέτηρον τοῦτο πνευματικὸν μνημόσυνον τῆς ἐπιφανοῦς Ἠπειρώτιδος, τῆς ἐπιστήμονος καὶ τῆς φιλανθρώπου, τῆς συζύγου, τῆς μητρός, τῆς ἀδελφῆς, τῆς ἐν πληρότητι κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις, φέρει μὲν εἰς ποθεινὴν νοσταλγίαν τὴν ἐκλιποῦσαν μορφήν, ἀλλὰ γίνεται καὶ βωμὸς ὄρκου καὶ καθοσιώσεως εἰς τὸ ἔργον Ἐκείνης.

Ἡ Θάλεια Ποταμιάνου ὑπῆρξεν ὅτι ὁ Πλάτων καὶ ὁ Παῦλος ἐθεώρησαν εὐλογίαν θεοῦ : Ὑπῆρξε προσωπικότης. Διότι ἦτο κύτταρον ἀγαθόν, ἀγαθὴν εἶχε τὴν καταβολήν. Διότι ἀνεπτύχθη εἰς τὸ πλαίσιον πατριαρχικῆς οἰκογενείας. Διότι συμμέτρως ἐκαλλιέργησε τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν καὶ δὲν ἔπαυσε προάγουσα τὸν ὅλον ψυχικὸν τῆς βίον. Διότι ἦτο ἰσχυρὰ ἀτομικότης βαίνουσα πάντοτε ἐπὶ στόχον. Διότι εἶχε σχέδιον βίου καὶ εἶχε καθιερώσει ἑαυτὴν εἰς αὐτό, σπάταλος εἰς τὴν θυσίαν ὑπὲρ τοῦ πλησίον, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐπιταγὴν τῆς

ἑλληνικῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία συνοψίζεται εἰς τὴν σωκρατικὴν ρήτραν «πῶς ἂν τοὺς ἀνθρώπους βελτίους ποιεῖν», σύμφωνα δὲ καὶ πρὸς τὴν διδαχὴν τοῦ Αἰωνίου Λόγου, ἡ ὁποία, ἐπὶ δύο ἤδη χιλιάδας ἐτῶν, κατέρχεται ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν, πάντοτε νέα.

Εἶδε τὸ φῶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ Θάλεια Ποταμιάνου τῷ 1914. Θυγάτηρ τοῦ Χρίστου Δέρβου, ἐκ Βησσάνης τοῦ Πωγωνίου, ἀνεψιά τοῦ σπουδαίου θεολόγου Γεωργίου Δέρβου. Τὸ κῦμα τῆς Ἑθνικῆς Συμφορᾶς τοῦ 1922 φέρει κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν μικρὰν Θάλειαν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου θὰ διεξέλθῃ τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν εἰς τὴν Σχολὴν Κρίκου καὶ εἰς τὸ Β' Γυμνάσιον Θηλέων. Καὶ κατόπιν θὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἐξέλθῃ ἀριστεύς, συνεχίζουσα οὕτω τὴν παράδοσιν τῶν ἐξόχων ἐξ Ἠπείρου καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἱατρῶν, τῶν ὁποίων ἡ εὐρεῖα παιδεία, ἡ ἱατρικὴ καὶ ἡ θύραθεν, προσέδιδεν εἰς αὐτοὺς τὸν ἐπιζήλον τίτλον τοῦ ἱατροφιλοσόφου.

Ἡ Θάλεια Ποταμιάνου διηκόνησεν εἰς τὴν ἐπιστήμην ἅμα καὶ τέχνην τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὴν ὁποίαν ὠργάνωσε—κτίστης ἦρως αὐτῆς—ὁ μέγας Ἱπποκράτης. Ἡ Ἱατρικὴ τάσσεται εἰς τὰς λεγομένας θετικὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ πράγματι μεσεύει τῶν θετικῶν καὶ πνευματικῶν καλουμένων ἐπιστημῶν, διότι ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν βιολογικὴ ἐπιστήμη, ὡς ἐπιστήμη διαρθρώνουσα κατὰ τὴν ἔρευναν τὴν ἀμοιβαίαν ροπὴν τῆς ἀθανάτου ψυχῆς καὶ τοῦ θνητοῦ σώματος, ἀποτελεῖ ἀδαμάντινον κρίκον τῶν δύο κύκλων τοῦ ἐπιστητοῦ. Καὶ προσεφέρετο ἡ οὕτω πῶς γεφυρωμένη διφυῆς ἐπιστήμη εἰς τὴν ὑπερτέραν πνευματικὴν ποιότητα τῆς Θαλείας Ποταμιάνου. Προσεφέρετο διότι ἡ μεταστᾶσα ὡς Ἠπειρωτὶς εἶχε τὴν γνησίαν Ἠπειρωτικὴν ἀρετὴν τῆς αὐστηρᾶς παρατηρητικότητος καὶ τὴν ἐγγενῆ ταύτην ἀρετὴν ἐχάλκευσα καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἀτμόσφαιρα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀπαλῆς ἡλικίας ἀνέπνευσε, καὶ αἱ λαμπραὶ ἐγκύκλιοι σπουδαί, αἱ ὁποῖαι διησφάλισαν εἰς αὐτὴν ἀρτίαν κλασσικὴν παιδείαν καὶ σύμμετρον καὶ ἰσοῦψῆ πρὸς ταύτην μαθηματικὴν καὶ φυσιογνωστικὴν ἀγωγὴν. Αἱ πανεπιστημιακαὶ σπουδαί, πρὸς τὰς ὁποίας εἶχε καὶ τὴν κλίσιν καὶ τὴν κλῆσιν, ἐξέλαμψαν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς τὸ τάλαντον. Καὶ βλέπομεν αὐτὴν, εὐθύς μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν, εἰς τὸν «Ἐυαγγελισμὸν» βοηθὸν τοῦ μεγάλου καὶ ἐπὶ διεθνοῦς πεδίου ἐρευνητοῦ Γεωργίου Ἰωακείμογλου, τέκνου καὶ τούτου τοῦ Ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ. Ἐν ἔτος μετὰ τὸ πτυχίον γίνεται ἡ Θάλεια Ποταμιάνου ἀριστεύς διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς, ὑποβαλοῦσα διατριβὴν ἐπιγραφομένην «Συμβολὴ εἰς τὰς μεθόδους προσδιορισμοῦ τοῦ καλίου ἐν τῷ αἵματι». Καὶ ἀνήκει ὄχι εἰς τοὺς πολλοὺς θυροφόρους, ἀλλὰ εἰς τοὺς παύρους—τοὺς ὀλίγους—Βάκχους, ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅτι οὐχὶ δευτέρως τις, ἀλλ' ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν ἐρευνητῶν, ὁ μνημονευθεὶς καθηγητὴς Ἰωακείμογλου ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἀναμφισβητήτων ἐπιστημονικῶν ἱκανοτήτων τῆς Θαλείας Ποταμιάνου, περὶ τῆς ἀγαστῆς μετ' αὐτῆς πολυετοῦς συνεργασίας, περὶ τῆς ἀφοσιώσεως, ἐπιμελείας καὶ εὐσυνειδησίας αὐτῆς, περὶ τῆς εἰδικεύσεώς της εἰς πλείονας μεθόδους τῆς Βιοχημείας.

Ἀλλὰ τὸ Βιοχημικὸν Ἔργαστήριον ἦτο στενὸν διὰ τὴν Θάλειαν Ποταμιάνου. Ἦτο στενὸν διότι εἶχεν εὐρεῖαν κοινωνικότητα. Καὶ ὅταν λέγωμεν κοινωνικότητα δὲν ἐννοοῦμεν τὴν ἀλόγιστον ἐξωστρέφειαν, τὴν κούφην—καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχαίαν καὶ ὑπὸ τὴν νέαν ἐννοιαν—ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς ἐσωτερικῆς ἐστίας, ἡ ὁποία καὶ μόνη, ὅταν ὑπάρχη, δύναται νὰ διακαθορίζη τὴν πρὸς τὰ ἔξω πορείαν τοῦ συγκεκριμένου ἀνθρώπου. Ἡ εὐρεῖα κοινωνικότης τῆς ἐκλιπούσης ὠρμᾶτο ἐν πρώτοις ἀπὸ τὸν πυρῆνα ψυχῆς ὠργανωμένης, πιστῆς εἰς τὴν ἐννοιαν τῆς ἀλληλεγγύης, ψυχῆς ἐνθουσιώδους, ψυχῆς ἡ ὁποία ἐδίδετο ἀφειδῆς εἰς τὴν ἐπιδίωξιν συγκεκριμένου σκοποῦ. Εἰς τὴν ψυχὴν αὐτὴν ὑπῆρχε καὶ προκαλλιέρ-

γεια μακρά, προκαλλιέργεια προγονική: Ἡπειρώτις τὴν καταγωγὴν, Κωνσταντινουπολίτις τὴν γέννησιν, ἀνέπνεε τὸν ἀέρα τῆς εὐποιίας. Κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν τὰ ἐνεθήκοντα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῶν μεγάλων ἔθνικῶν εὐεργετῶν ὑπῆρξαν Ἡπειρώται καὶ ὄχι ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν Βασιλίδαν, — ἢ καὶ ἂν αὐτοὶ δὲν ἦσαν ἐκεῖ, ὅμως ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ, ὑψοῦντο τὰ μεγαλῶνυμα ἔργα τῆς ἔθνικῆς εὐεργίας τῶν Σχολείων, νοσοκομεῖα, ὄρφανοτροφεία, ὅ,τι ἐν γένει ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ φιλανθρωπίαν, — ἐθάμβωνε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μικρὰν ἀλλ' εὐφυῆ καὶ προδιατεταγμένην πρὸς τὸ καλὸν Θάλειαν.

Αἱ ἀναμνήσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὅπου τὸ πρῶτον ἡ φιλανθρωπία ἐξέφυγε τὰ ὅρια τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἠσκήθη ὡς κοινωνικὴ πρόνοια καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν Μητροπόλεων καὶ εἰς τὰς Ἑλλάδας τῶν ἀποικῶν. Αἱ ἀναμνήσεις αἱ ἑλληνοχριστιανικαὶ τοῦ Βυζαντίου, ὅπου ἡ στενὴ συνεργασία Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας — ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος καὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν — ἐδημιούργει τοιαύτην ὀργάνωσιν τῆς εὐποιίας, ὥστε ὁ ἐκ τῶν πατριαρχῶν τῆς γαλλικῆς βυζαντινολογίας Κάρολος Diehl νὰ εἴπη, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία οὐδὲν ἔχει νὰ ζηλεύσῃ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν τῶν συγχρόνων κρατῶν. Αἱ ἀναμνήσεις τῶν μετὰ τὴν Ἀλωσιν χρόνων, κατὰ τοὺς ὁποίους καὶ εἰς τὴν δούλην Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Διασπορᾶς συνεχίζοντο αἱ παραδόσεις ὑψηλῆς κοινωνικότητος, ὅσας ἐκληροδότησεν ὁ παλαιότερος ἐλεύθερος ἑλληνικὸς βίος, — ταῦτα πάντα καὶ τὰ μεγάλα ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως εὐεργὰ παραδείγματα συνωθοῦντο εἰς τὸν εὐδιάτακτον νοῦν καὶ εἰς τὴν παλλομένην ψυχὴν τῆς Θαλείας Ποταμιάνου. Καὶ ἡ Θάλεια Ποταμιάνου εὐρίσκε στενὸν τὸ Βιοχημικὸν Ἐργαστήριον. Καὶ ἐρρίπτετο εἰς τὸν στίβον τῆς κοινωνικῆς εὐεργίας. Καὶ ἔδιδε χεῖρα ἀρωγὸν εἰς τὸν πάσχοντα.

Ἡ προέχουσα καὶ κυρία μορφή ἐξορμήσεως τῆς Θαλείας Ποταμιάνου πρὸς τὸν βοηθείας δεόμενον, πρὸς τὸν ἀδύνατον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἦτο συναφῆς μετὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ, τοῦ ἰατρικοῦ τῆς ἔργου. Οὕτω παρατηροῦμεν ὅτι τῷ 1952 ἰδρύει ἡ μεταστᾶσα τὴν πρώτην ἑλληνικὴν ὀργάνωσιν ἐναντίον τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῶν συμπαρομαρτουσῶν ἀθλιότητων, — τὴν «Χριστιανικὴν Ἐνωσιν Γυναικῶν Ἠθικῆς Ἐξυψώσεως». Μετὰ πέντε ἔτη, τῷ 1957, ἰδρύει καὶ τὴν νεωτέραν ἀδελφὴν ὀργάνωσιν, τὴν «Πανελλήνιον Ἀντιαλκοολικὴν Σταυροφορίαν», ἡ ὁποία ἐγκαινιάζει σήμερον, ὡς ἐλέχθη, τὴν ἕκτην ἐξόρμησιν τῆς. Ἀμφότεραι αἱ ὀργανώσεις αὗται, γενόμεναι παραρτήματα περισπούδαστα διεθνῶν ὁμορρόπων ὀργανώσεων, θεμελιούμεναι ἐπὶ γνησίᾳ ἐπιστήμῃ καὶ εἰλικρινοῦς φιλαλληλίας, ἐδραιώνουν ἐπὶ ἀδαμαντίνων βάσεων τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ἀγῶνα κατὰ κυριολεξίαν ἔθνικῆς καὶ κοινωνικῆς σωτηρίας. Ἡ δὲ ἰδρυτὴς, γενεμένη ἐν τῷ μεταξύ μέλος τοῦ «Διεθνοῦς Σεμιναρίου κατὰ τοῦ Ἀλκοολισμοῦ», ἐφαρμόζει τὸ πρῶτον ἰδίαν μέθοδον θεραπείας, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτελεσματικὸν ἀνεγνωρίσθη καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὴν ξένην, διὸ καὶ φέρεται διεθνῶς ὡς «μέθοδος Ποταμιάνου». Ἀπὸ τοῦ 1960 συνεχίζει τὴν δρᾶσιν κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῆς τοξικομανίας ὡς μέλος τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοινωνικῆς Πρόνοιας ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς, ἐν ἔτος δὲ πρὶν, τῷ 1959, θέτει τὰ θεμέλια τοῦ παρὰ τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴν Ἰδρύματος πρὸς παροχὴν στέγης καὶ στοργῆς εἰς τὰ ἔκγονα τῶν ἀλκοολικῶν, — καὶ κατὰ τὴν προσπάθειαν ταύτην θὰ ἀρπάσῃ τὴν Ποταμιάνου ὁ θάνατος! Καὶ ἡ ἰατρὸς ψυχῶν καὶ σωμάτων θὰ δίδῃ ὁδηγίαν μέχρι τελευταίας πνοῆς διὰ τὸ ὑστερότοκον τέκνον. Ἄλλ' ἐκ τῆς τόσον γονίμου εὐποιίας ταύτης πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῶν ἐπωδύνων ἐπακολούθων ἀπέρρευσε καὶ ἐξ ἴσου εὐκαρπὸς συγγραφικὴ ἐργασία. Οὕτω σειρὰν πραγματειῶν τῆς Θαλείας Ποταμιάνου σχετικῶν πρὸς τὸ ζήτημα στεφανώνει τὸ σοφὸν βιβλίον τῆς, «Ὁ Ἀλκοολισμὸς ἐν Ἑλλάδι», βιβλίον ἐξαιρετοῦ ἀρχιτεκτο-

νικῆς, βιβλίον ὠλοκληρωμένον, ὅπως ὠλοκληρωμένη, πράγματι προσωπικότης, ἦτο ἡ συγγραφεὺς αὐτοῦ, ἰδιαιτέρως δὲ θέλγουν ἡμᾶς τοὺς φιλόλογους αἱ κρυπτάλλιναι σελίδες αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸν ἀλκοολισμόν καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν πάλην κατὰ τὴν ἀρχαιότητα,—τοῦτο δὲ ὁ ὀμιλῶν τὴν στιγμὴν ταύτην ἰδιαζόντως ἐτόνισεν εἰς βιβλιοκρισίαν, τὴν ὁποίαν ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ βιβλίου ἐδημοσίευσεν. Καὶ δικαίως ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐβράβευσε τὸ βιβλίον, τοῦ ὁποίου καὶ ὁ ἐπιστημονικὸς καὶ ὁ κοινωνικὸς σκοπὸς πληροῦται εἰς ἀκέραιον. Ἄλλ' ἄς μὴ παραλείψωμεν καὶ τὴν ὠραίαν μελέτην τῆς διὰ τὴν πρώτην—καὶ περίφημον—Ἑλληνίδα ὑφηγητὴν ἱατρον, τὴν Ἀγγελικὴν Παναγιωτάτου.

Ἄλλὰ δὲν ἐξαντλεῖται εἰς ταῦτα ἡ δραστηριότης τῆς Θαλείας Ποταμιάνου. Κατὰ τὴν Κατοχὴν μετέχει ἐνεργῶς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συσσιτίων, τὴν ὁποίαν εἶχε συγκροτήσει ὁ Ἱατρικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, παρ' ὀλίγον δὲ διὰ τὴν δρᾶσιν ταύτην νὰ σταλῆ ἑξόριστος ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Βιέννην. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἀπὸ τοῦ 1945 μέχρι τοῦ 1952, δρᾷ δημιουργικῶς, ὅπως βεβαίως πάντοτε ἔδρα, εἰς τὸν Σύνδεσμον «Οἱ Φίλοι τοῦ Στρατοῦ» ἡ συνεχῶς συμφερομένη πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πάτρια καὶ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας καὶ ἐξ ἀγωγῆς καὶ ἐκ παιδείας. Τῷ 1950 ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος ἰδρύει τὸ «Τμῆμα Προστασίας Παιδίων παρὰ ξένη οἰκογενεῖα». Μετὰ δύο ἔτη, τῷ 1952, προσφέρει τὰς ἀρίστας ὑπηρεσίας τῆς εἰς τὴν «Στέγην τοῦ Ἱατροῦ», τὴν ξενίζουσαν συνταξιούχους ἀπόρους Ἀσκληπιάδας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἦτο φυσικὸν νὰ στρέφεται ἰδιαιτέρα ἡ συμπάθεια τῆς ἱατροῦ φίλανθρώπου.

Τῷ 1947 ἀναλαμβάνει τὴν προεδρίαν τοῦ ὀμίλου τῶν Ροβεριανῶν ἡ εὐγενῆς Κωνσταντινουπολίτις καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπάλξεως ταύτης ὀργανώνει νυκτερινὰς σχολὰς ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς γλώσσης χάριν τῶν ἀπόρων νέων, ἀλλὰ καὶ σχολὴν κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς: Ἡ ἐπιστήμων, καθὸ πλήρης προσωπικότης, δὲν ἐλησμόνει τὴν οἰκοδέσποιναν καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐν γένει τῆς πράξεως, τὸν βλέποντα πᾶσαν τοῦ βίου ἀνάγκην. Τῷ 1957, συνεργαζομένη μετὰ Ἀμερικανῶν φίλανθρώπων, ἰδρύει τὸν «Ἑλληνοαμερικανικὸν Σύνδεσμον βοήθειας ἀπόρων Ἑλλήνων» καὶ τὰ μέσῳ αὐτοῦ εἰσαγόμενα τρόφιμα καὶ ἐνδύματα διανέμει ἢ ἰδία καὶ μάλιστα εἰς περιοχὰς τῶν συνόρων, γενομένη Ἀκρίτας τῆς φίλανθρωπίας. Τὴν 5 Μαΐου τοῦ 1957 εἰς τὴν πλατείαν τοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς Μαρίας Ἡλιάδου μαιευτηρίου ἀποκαλύπτει τὸ ἄγαλμα τῆς «Μάννας», ὀφειλόμενον εἰς ἔρανον σχολικὸν πανελλήνιον, τὸν ὁποῖον ἡ Θάλεια Ποταμιάνου, ἡ ὑποδειγματικὴ μητέρα, διεξήγαγε κατόπιν ἀδείας τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων. Ἄλλὰ ἡ Ἡπειρῶτις φίλανθρωπος, ἐνθυμουμένη, ὅτι οἱ ἔθνικοι εὐεργέται οἱ ἐξ Ἡπείρου, δρῶντες ὡς πανέλληνες, ὑπηρετοῦν καὶ τὴν εὐρεῖαν πατρίδα καὶ τὴν στενοτέραν, τὴν μητρίδα, ἰδρύει τῷ 1959 τὸν σύλλογον «Ἡ Μάννα τοῦ Πωγωνίου» πρὸς διάσωσιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ θησαυροῦ τῆς περιοχῆς: Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου ἀνήρχετο τὸν ροῦν τῆς οἰκογενειακῆς μνήμης καὶ ἐπετέλει τὸ χρέος πρὸς τὴν προγονικὴν γῆν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπὸ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν ἠργάσθη θαυμασίως μεγάλη Ἑλληνίς, ἡ Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη. Μέλος ἡ Ποταμιάνου τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, μέλος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας Μικροβιολόγων,—ἐτιμήθη κατ' ἀπόλυτον μέτρον καὶ ὑπὸ τῶν συναδέλφων τῆς καὶ ὑπὸ τοῦ κόσμου τῆς κοινωνικῆς δράσεως καὶ ὑπὸ τῆς γενικωτέρας ἐπιστήμης, τόσον ἐνταῦθα ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Καὶ ἐπανθεῖ ἐπὶ τῶν τιμῶν τούτων, ἡμετέρων καὶ ξένων, τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τοῦ Τάγματος τῆς Εὐποιίας, ὅπερ ἀπένευμεν εἰς τὴν Θάλειαν Ποταμιάνου ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ Θάλεια Ποταμιάνου—εἰς γενικὸν χαρακτηρισμὸν—ὑπῆρξε γνήσιος φορεὺς τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως, ἡ ὁποία, κατὰ τὸ 16ον ἄρθρον τοῦ ἐν ἰσχύι

ΠΩΣ ΕΚΗΡΥΧΘΗ Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΕΙΣ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΝ

(Ἀνταπόκρισις 18-2-14)

Ἀπὸ χθές τὸ Ἀργυρόκαστρον παριστάνει ὄψιν ὀλοκλήρου στρατοπέδου. Ἀπὸ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας καὶ μέχρι πρωτῆς τάγματα καὶ συντάγματα ὀλόκληρα στρατοῦ ἐρχόμενα ἐκ διαφόρων κατευθύνσεων εἰσέρχοντο εἰς τὴν πόλιν. Περί τὰς μεταμεσονυκτίους ὥρας πᾶσα συγκοινωνία ἐντελῶς διεκόπη ἀνὰ τὰς στενάς καὶ ἀνωφερεῖς ὁδοὺς ἕνεκεν τοῦ συνωστισμού καὶ τῆς ἀπεριγράπτου συγχίσεως. Τὴν 1ην μ.μ. ὥραν ἀφικνεῖται ὁ στρατηγὸς Παπούλας, προερχόμενος ἐκ Κορυτσᾶς. Ἡ ἀνατολή εὗρε τὴν πόλιν σιδηρόφρακτον. Λόχοι καὶ τάγματα καὶ συντάγματα περιέφρακτον αὐτήν. Τὰ ἐπὶ τοῦ ἱστορικῷ φρουρίου τηλεβόλα καὶ πυροβόλα ἐστράφησαν ἐναντίον τῆς πόλεως. Ἡ Μητρόπολις φρουρεῖται στενῶς ὑπὸ δύο λόχων. Ὅλαι αἱ ὁδοὶ καὶ πάροδοι καὶ δίοδοι φρουροῦνται μὲ ἐφ' ὄπλου λόγην. Στρατιωτικὴ κίνησις, ὡς ἐν ἐμπολέμῳ στρατοπέδῳ. Αἱ προφυλακαὶ καὶ αἱ ἐπιφυλακαὶ δὲν ἔλειψαν.

Ἀπὸ ὀρθρου βαθέως οἱ περὶ τὸ Ἀργυρόκαστρον λόφοι ὑπερεπληρώθησαν χωρικῶν, ἐνόπλων ἀνταρτῶν καὶ ἱερολοχιτῶν, ὑπολογιζομένων εἰς 7.000. Οἱ Ἠπειῶται ἐκεῖνοι εἶναι ὠρκισμένοι καὶ ἔτοιμοι ὅπως εἰσβάλωσιν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνακηρύξωσιν τὴν Αὐτονομίαν των. Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Ἀργυροκάστρου ἐπισκοπῶ τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ, πονῶ καὶ χαίρω. Πονῶ διὰ τοὺς μέν, χαίρω διὰ

τοὺς δέ. Πονῶ, διότι πονοῦνε οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, διότι διετάχθησαν νὰ ἐκτελέσωσι καθήκοντα δημίων. Χαίρω, διότι οἱ Ἠπειῶται διὰ τοῦ αἵματός μας θὰ στερεοποιήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν μας. Σήμερον ἡ ἱστορία ἀναγράφει νέον Κοῦγκι, νέον Ἀρκάδι. Σήμερον νέα ἐνδοξοσελις ἀναγράφεται διὰ τὴν Ἠπειρον. Σελίς λυπηρά, ἀλλὰ ἀναγκαῖα σελίς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Αὐτονομίας Ἠπειρωτικῆς Πολιτείας κ. Γ. Χρ. Ζωγράφος ψύχραιμος, ἀποφασιστικὸς, ἐνθουσιώδης, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως Ἀγίου Δρυῖνουπόλεως Βασιλείου, Μητροπολίτου Βελᾶς καὶ Κονίτσης κ. Σπυρίδωνος καὶ κ. Ἀλ. Καραπάνου, φροντίζει περὶ ὄλων, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς τελευταίας λεπτομερείας, δίδει τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς. Τὸ μέτωπον τοῦ ἐνδόξου ἀρχηγοῦ φαίνεται λάμπον ὡς στεφανωμένον ὑπὸ θείου στεφάνου δόξης καὶ αἴγλης καὶ ἐνθέου ἀποφάσεως. Οἱ περὶ αὐτὸν πάντες καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι Κολωνίας κ. κ. Γ. Χατζῆς καὶ Ι. Κοντοφώτης ἀτενίζουσι πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς ἡμίθεον.

Ὡρα 9η πρωϊνῆ. Ὁ ὑποστράτηγος Παπούλας καλεῖ εἰς τὸ Διοικητήριον τοὺς δύο Μητροπολίτας καὶ τὸν ἰδιαίτερον γραμματέα κ. Γ. Χατζῆν. Οἱ Μητροπολίται καλῶς ποιοῦντες ἀρνοῦνται νὰ παρουσιασθῶσι, διαμηνύοντες ὅτι ὁ κ. Παπούλας ὀφείλει νὰ προ-

Συντάγματός μας, δεῖον νὰ εἶναι ὁ πλοηγὸς τῶν Ἑλλήνων. Μεστή εἰς νοῦν, μεστή εἰς φλεγομένην ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ ψυχὴν, μεστή εἰς ἀρετὴν, συνέχισεν εἰς ἀκέραιον τὰς δύο συνυφασμένὰς ἀξίας τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως: Τὴν πίστιν εἰς τὰ γράμματα, τὴν πίστιν εἰς τὴν εὐποίαν. Ἔσκαπτε τὸν ζάπλουτον ἐσωτερικόν της κόσμον. Ἔσκαπτεν αὐτὸν συνεχῶς. Καὶ ἐξῆγε τὸν χρυσὸν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Ἀγαθοῦ. Καὶ διέθετε τὸ λάμπρον μέταλλον χάριν τοῦ πλησίον. Ἠκολούθει τὴν ρήτραν τοῦ ἐλληνίζοντος Ρωμαίου Αὐτοκράτορος: «Ἐνδον σκάπτε, ἐνδον ἢ πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ αἰεὶ ἀναβλύειν δυναμένη ἐάν αἰεὶ σκάπτῃς!»

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

σέλθη πρὸς αὐτούς, ὡς ἔχοντας διπλοὺς ἀνωτάτους τίτλους, πρῶτον μὲν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς θρησκείας· καὶ δεύτερον ὡς μέλη τῆς Αὐτονομίου Κυβερνήσεως.

"Ωρα 10η πρωϊνή. Ὁ ὑποστράτηγος Παπούλας μετὰ τοῦ ἐπιτελάρχου του προσέρχεται εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ παρουσιάζεται πρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς Αὐτονομίου Πολιτείας. Διὰ τὸ ἐπίσημον οἱ δύο Μητροπολίται ἔφερον τὰ ἐγκόλπια καὶ ἐπανωκαλυμάφκιά των. Μεταξὺ τῶν δύο ἀρχῶν πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἐλέχθησαν.

"Ωρα 10.30' πρωϊνή. Κατὰ διαταγὴν τοῦ κ. Παπούλα συλλαμβάνεται ὁ ἰδιαιτερος γραμματεὺς τοῦ κ. Ζωγράφου κ. Γ. Χατζῆς.

"Ωρα 11η πρωϊνή. Ἀποφυλακίζεται ὁ κ. Γ. Χατζῆς, κατόπιν ἐγγράφου ἀπαιτήσεως τοῦ κ. Ζωγράφου.

"Ωρα 11.30' πρωϊνή. Δύο λόχοι στρατοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Γκίλιου διαλύουσι διὰ τῆς βίας τοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ταξιαρχῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ καπετὰν Μπόλα συγκεντρωθέντας 300 ἱερολοχίτας καὶ ἀντάρτας.

"Ωρα 12η. Οἱ περίξ λόφοι καὶ ἡ κοιλάς τοῦ Δρίνου ἐγένεσε κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἐπαναστάτας. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμένεται ἡ εἴσοδος εἰς τὴν πόλιν, ὅπου θὰ ἀνυψώσωσι τὴν λατρευτὴν τῆς Αὐτονομίας σημαίαν. Παραδειγματικὴ τάξις καὶ ἡσυχία ἐπικρατεῖ.

"Ωρα 14.30' Ἦγουμένου τοῦ κ.

Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ μυριάδων λαοῦ μεταβαίνουνσι πάντες πρὸς συνάντησιν τῶν ἀναμενόντων χωρικῶν καὶ ἀνταρτῶν, ὅπως πάντες ὁμοῦ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀναπετάσωσι τὴν σημαίαν τῆς Αὐτονομίας.

Ἡ ἀνύψωσις τῆς σημαίας εἰς τὴν Μητρόπολιν Ἀργυροκάστρου. Εἴτα στρατὸς καὶ λαὸς κατηθύνθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Διοικητηρίου Ἀργυροκάστρου, ὅπου ὁ Μητροπολίτης Βελᾶς καὶ Κονίτσης ἐκφωνήσας λόγον ἐνεθουσίασε τὰ πλήθη, ὅποτε ἐν μέσῳ δαιμονιωδῶν κωδωνοκρουσιῶν ὑψώθη εἰς τὴν Μητρόπολιν ἡ σημαία, ἐνῶ πεντακόσιοι ἔνοπλοι ὑπεστήριζον τὴν ἀνύψωσιν αὐτῆς.

Ἡ αὐτονομία ἐκηρύχθη. Τὴν σημαίαν τῆς Αὐτονομίας Ἠπείρου ἀνεπέτασσε σήμερον (17/2/14), ὥραν 3ην μ.μ., ἡμίωρον ἔξω τοῦ Ἀργυροκάστρου εἰς θέσιν Ἀσφάκα, παρὰ τὸν Δρίνον ποταμόν, ὁ Πρόεδρος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως κ. Ζωγράφος, τῶν Μητροπολιτῶν Δρυῖνουπόλεως, Βελᾶς καὶ Κονίτσης τελεσάντων ἐπιβλητικώτατον ἁγιασμόν. Δύναμις ἐκ 2000 ἀνδρῶν διηρημένη εἰς 40 διμοιρίας ἐπικεφαλῆς ἐχούσας δεδοκιμασμένους ἀρχηγοὺς ἐπροστάτευσεν τὴν ἀνύψωσιν τῆς σημαίας κατὰ ἐπιθέσεως τοῦ στρατοῦ, ὅστις ἀπὸ πρωΐας δι' αὐστηρῶν διαταγῶν περὶ παρεμποδίσεως τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Αὐτονομίας μετὰ πυροβολικοῦ παρετάχθη εἰς τὰς ἀξιομάχους τῆς πόλεως θέσεις.

Ἡ ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ
ΕἶΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΤΟΤΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΡΥΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

«Ἐμπρός Ἡπειρώται διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν Πατρίδα»

Ἄδελφοί Ἡπειρώται,

Ὅτι τὸ αἷμα τῶν ἡρώων τὸ ἐκχυ-
χέν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821,
τὸ ὁποῖον ἔρριψε βαθείας τὰς ρίζας
τοῦ ἀειθαλοῦς δένδρου τῆς ἐλευθερί-
ας, τοῦ ἀνδρωθέντος διὰ τῶν δύο τε-
λευταίων γιγαντομαχιῶν τοῦ ἐλλήνι-
σμοῦ καὶ σκιάσαντος μέγα πλῆθος
ἀλυτρώτων, ὅτι τὸ αἷμα χιλιάδων
μαχητῶν ἐπέτυχεν ἤδη, ἀσπλάχνως
ἢ ἄτεγκτος διπλωματία, οἱ ἐχθροὶ
τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς, ἧτις συμβολίζει
τὸ εὐγενές ἀγαθὸν καὶ ἐν γένει τὸν
ἀνθρωπισμὸν, οὐχὶ πλέον ὑπὸ τύπον
προστασίας καὶ κηδεμονίας, ἀλλ' ἀ-
δίκως καὶ αὐθαιρέτως ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐ-
τοῦ, ζητοῦσι ὅλοι συνησπισμένοι νὰ
ἀφαρπάσωσι.

Τὸ οὐρανόπεμπτον δῶρον τῆς ἐλευ-
ρίας, τὸ διὰ τοσοῦτων μόχθων ἀπο-
δοθὲν εἰς τὴν πολυπαθῆ πατρίδα μας
Ἡπειρον, τὴν καὶ διὰ τὴν ἀνεξαρτη-
σίαν τῆς κηρύττουσαν τὸ χρυσόπλο-
κον σύμπλεγμα τῆς εὐνομίας, τῆς δι-
καιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος ἀνεξαρ-
τήτως θρησκευματος, Λαὲ τῆς Ἡπει-
ρου, 180 χιλιάδες καὶ πλέον Ἕλλη-
νες, ἀπὸ αἰῶνων Χριστιανοὶ Ὁρθό-
δοξοὶ, πεπολιτισμένοι, ἐλευθερωθέν-
τες τίθενται εἰς ζυγὸν ἀπολίτιστον
καί ρίπτονται εἰς τὸν αἰώνιον ἐθνικὸν
θάνατον.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπήκουσα
εἰς τὴν ἀστήρικτον ἀνάγκην, χάριν
ἄλλων ἴσως ἐθνικῶν συμφερόντων,
μετ' ὀδύνης ἀποχωρίζεται προσφιλοῦς
θυγατρός, τῆς Ἡπείρου, ἧτις ἀγωνι-
ῶσα τείνει τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Μη-
τέρα αὐτῆς, ζητοῦσα προστασίαν κα-
τὰ ἀσπλάχνου σφαγιασμοῦ τῶν ἐθνι-
κῶν δικαίων τῆς. Ἄλλὰ τί λέγω;

Ἡ Ἡπειρος ζῆ. Καὶ μνήμων τῶν
προγονικῶν αὐτῆς τροπαίων, μὴ στέρ-
γουσα νὰ περιπέσῃ εἰς ἀτίμωσιν καὶ
ἐθνικὸν μαρασμόν, ἐλπίζουσα εἰς τὸν

θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ πεποι-
θυῖα εἰς τὰς δυνάμεις τῶν τέκνων αὐ-
τῆς καὶ εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ Πα-
νελληνίου, ρίπτουσα τὸν κύβον ὑπὸ
τὴν ἔμφρονα ἀρχηγίαν τοῦ κ. Γεωρ-
γίου Χρηστάκη Ζωγράφου, εὐκλεοῦς
γόνου τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἀπεκδύε-
ται σήμερον εἰς τὸν ἔσχατον τῶν ἀ-
γώνων καὶ ἀνυψοῖ ὡς σημαίαν τῆς
Αὐτονομίας τὴν τῆς πάλαι ποτὲ ἐν-
ταῦθα ἀρχαίαν βυζαντινὴν σημαίαν,
ἧς ὁ τελευταῖος αὐτοκράτωρ ἀναζῆ
ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μαρμαρωμένου
Βασιλεῖα μας Κωνσταντίνου τοῦ Β'.

Ἡ Ἡπειρος τοῦτο πράττουσα σή-
μερον πρὸς διάσωσιν τῆς ἐθνικῆς αὐ-
τῆς ὑποστάσεως εἶναι ἀποφασισμέ-
νη νὰ διατηρήσῃ τὴν σημαίαν αὐτῆς
ἀπρόσβλητον καὶ μόνον ὅταν θὰ πα-
τήσωσιν ἐπὶ τῶν πτωμάτων καὶ τοῦ
τελευταίου αὐτῆς τέκνου θὰ δυνηθῶ-
σιν οἱ ἐχθροὶ νὰ θέσωσιν βέβηλον ἐπ'
αὐτῆς χεῖρα.

Ἡπειρώται,

Ἴδου ἡ στιγμή. Ἡ φωνὴ τῆς πα-
τρίδος κράζει! Ἄς σπεύσωμεν πρὸς
τὴν ἀγωνιώδη αὐτῆς φωνὴν μὴ φει-
δόμενοι οὔτε αἵματος, οὔτε χρημά-
των. Τὰ ὅσῃ τῶν προγόνων τῶν κα-
τὰ τὸ Σοῦλι, Ζάλογγον καὶ Χόρμο-
βον πεσόντων θὰ τρίξωσιν ἐκ χαρᾶς
αἰσθανόμενα τὰς θυσίας, εἰς ἃς ὑ-
πὲρ τῆς τιμῆς αὐτῶν θὰ ὑποβληθῶ-
μεν.

Ἐμπρός! λοιπόν, Ἡπειρώται.

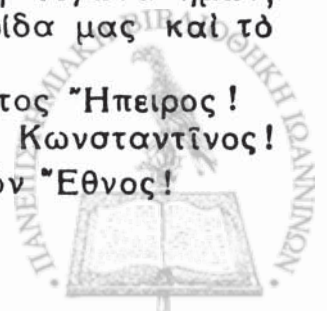
Ἐμπρός! διὰ τὴν Πίστιν καὶ τὴν
Πατρίδα!

Εἶθε ὁ Παντοδύναμος Θεὸς νὰ κα-
τευδῶσῃ τὸν εὐγενῆ Ἀγῶνα ἡμῶν,
νὰ στηρίξῃ τὴν Πατρίδα μας καὶ τὸ
Ἔθνος μας.

Ζήτω ἡ Ἀνεξάρτητος Ἡπειρος!

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντίνος!

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος!

ΛΑΪΚΟ ΛΑΧΕΙΟ!!

Κάθε 7....

Πολλά Λεπτά:

ΛΑΪΚΟ ΛΑΧΕΙΟ!!

**65% τῶν ἀκαταρίστων εἰσπράξεων
στούς ΤΥΧΕΡΟΥΣ**

ΛΑΪΚΟ ΛΑΧΕΙΟ!!

“Ένα ἔσοδο ἀπὸ τὸ Λαὸ
γιὰ τὸ Λαό!

ΛΑΪΚΟ ΛΑΧΕΙΟ!!

Τώρα ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ

8.320.000 στούς ΤΥΧΕΡΟΥΣ

ΤΥΠΟΙΣ : ΙΩΑΝ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ ΤΖΩΡΤΖ 4 (ΠΛ. ΚΑΝΙΓΓΟΣ) - ΤΗΛ. 623.362

